

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
RYBY

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-978-1

LISTOPAD
2011

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**ZDROJE INFORMACÍ,
ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:**

Rybářské sdružení České republiky

Ministerstvo zemědělství

Český statistický úřad

Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel

Ministerstvo vnitra

Úřední věstník EU

**Odbor státní správy lesů, myslivosti
a rybářství MZe**

Odborný editor:

Ing. Hana Ženíšková MZe

Ing. Vladimír Gall MZe

Ředitel odboru:

Ing. Jiří Pondělíček, Ph. D. MZe

Odbor státní správy lesů, myslivosti a rybářství touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná Situační a výhledová zpráva navazuje na Situační a výhledovou zprávu, která byla vydána v prosinci 2009 a údajů, které byly k dispozici v roce 2010 a údajů dostupných k 31. červenci 2011, pokud není uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.eagri.cz/>.

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha 1

internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-978-1, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 237 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
RYBY

LISTOPAD 2011

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Legislativa EU	4
Výběr předpisů ES souvisejících s rybolovem a sektorem rybářství	4
Legislativa ČR vztahující se k sektoru ryby	7
Základní ukazatele výroby	16
Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách v ČR	18
Problematika rybožravých predátorů	22
Cenový vývoj	27
Spotřeba	28
Zahraniční obchod ČR	29
Zpracovny ryb	41
Situace v evropském chovu ryb	42
Seznam elektronických adres	44

ÚVOD

Rybářství v České republice je možno rozčlenit na produkční rybářství a hospodaření v rybářských revírech. Hlavní součástí produkčního rybářství je rybníkářství. Dále jsou ryby chovány ve speciálních zařízeních (odchovných systémech); především se jedná o chovy lososovitých ryb (pstruhařství). Rybníkářství je založeno na uměle vytvořených vodních plochách, které jsou situovány především do venkovských oblastí. Produkční rybářství vykazuje stabilní výkonnost a je funkční i z hlediska tržních mechanismů. Celkovou vyváženost produkce ryb lze považovat za optimální proces v rámci udržitelného vývoje oboru, kdy nedochází k nadvýrobě a k souvisejícím nežádoucím cenovým výkyvům.

Rybníky slouží vedle produkce ryb k plnění neopomenutelných mimoprodukčních funkcí v krajině, jako je retence vody, ochrana proti povodním, biologické čištění vody; skýtají uměle vytvořené plochy pro hnízdění ptactva a ochranná teritoria pro zvěř; plní rekreační poslání, ekostabilizační funkce a přispívají k zachování biodiverzity.

Na území České republiky se nachází více než 24 tisíc rybníků a vodních nádrží, jejichž celková plocha představuje téměř 52 tisíc ha, z toho je v Čechách a na Moravě využito k chovu ryb více než 41 tisíc ha rybníků. Teoretický objem vody v rybnících může činit zhruba 600 milionů m³, skutečné množství vody v rybnících se pohybuje kolem 400 milionů m³. Příčinou je vysoký stupeň zabahnění rybníků. Množství sedimentů je odhadováno na 200 milionů m³.

Hospodaření v rybářských revírech spočívá v obhospodařování říčních systémů a udržování rybích společenstev v lokalitách, kde je rekreační rybolov prováděn lovem na udici. V České republice je vyhlášeno více než 2000 rybářských revírů o výměře přibližně 42 tisíc ha. Rekreačním rybolovem se zabývá 350 tisíc registrovaných členů všech rybářských svazů.

SOUHRN

V rámci České republiky dosáhla v roce 2010 produkce tržních ryb úrovně 20 420 tun. Z toho bylo vyloveno 19 701 tun ryb z rybníků. Ze speciálních zařízení (převážně z pstruhařství) bylo získáno 701 tun a 18 tun ryb bylo vyloveno z přehrad.

Na tuzemský trh bylo dodáno 9 549 tun živých ryb, čímž došlo k meziročnímu zvýšení o 419 tun. Vývoz živých ryb dosáhl 9 138 tun, což představovalo zvýšení o 209 tun. V roce 2010 bylo zpracováno 1 806 tun ryb v živé hmotnosti, tedy 8,8 % z objemu vylovených tržních ryb.

Druhové zastoupení tržních ryb je relativně stabilní a výrazněji se proti předchozím rokům nezměnilo. Kapr se podílel na celkovém objemu lovených ryb 86,9 %, lososovité ryby zaujímaly 3,6 %, býložravé ryby 5,2 %, výlov lína činil 1,1 % a dravé ryby představovaly 1,1 % z celkového výlovu.

Domácí trh nadále preferoval dodávky ve formě živých ryb, které v posledních třech letech představovaly 44 – 47 % produkce získané chovem. Vývoz živých ryb odpovídal během tří předešlých let z celkového výlovu 45 – 47 % a dokladoval stabilní zájem o partie ryb produkované převážně členskými subjekty profesního sdružení. V rybích zpracovnách bylo zpracováno na výrobky 8 – 9 % vyprodukovaných sladkovodních tržních ryb.

Více než polovina celkové produkce je založena na přirozené rybníční potravě (zooplankton, bentos), která má vysoký obsah živočišných bílkovin. Formou příkrmování neupravenými obilovinami je doplňována energetická složka krmné dávky. Zhruba třetina produkce kapra je dosahována na základě příkrmování. Výsledkem je kapr vysoké konzumní kvality.

LEGISLATIVA EU

Od 1. 5. 2004 došlo k harmonizaci práva České republiky s právem EU. Pro bezproblémové vykonávání činnosti zemědělského podnikatele je nutné, aby byl alespoň rámcově seznámen se základními informacemi o evropské legislativě a s termíny nutnými k správné orientaci v právním systému. Legislativa EU je publikována v Úředním věstníku EU. Právní předpisy jsou publikovány s cílem zpřístupnění široké veřejnosti na internetu službou Eur-Lex (http://europa.eu/documentation/legislation/index_cs.htm). Zde lze nalézt poslední vydání Úředního věstníku EU (Official Journal of the European Union), legislativu Evropské unie, rozhodnutí soudního dvora, dokumenty vztahující se k přípravě jednotlivých právních norem a otázky, které adresují členové Evropského parlamentu Radě EU nebo Evropské komisi.

Důležité je, že platným právním předpisem je český překlad zveřejněný v Úředním věstníku EU.

Základní evropské legislativní předpisy:

Nařízení (v databázích bývá uváděno v tzv. celexových kódech usnadňujících vyhledávání pod písmenem R – *Regulation*) je přímo platný předpis bez nutnosti převzetí do národního práva. Je to základní sjednocovací prvek. Cílem je stejný výsledek, závazný ve stejný okamžik v celé EU. Nařízení schvaluje Rada společně s Evropským parlamentem. Nezpracovávají se do národní legislativy. V případě, že národní legislativa bude s evropskou v rozporu, pak má nařízení větší váhu, než národní předpis!

Směrnice (L – *Directive*) je naproti tomu závazný pokyn k zapracování do národního práva k určitému datu. Nestane-li se tak, jsou členské státy odpovědný soukromoprávním subjektům za vzniklé škody.

Rozhodnutí (D – *Decision*) orgánů EU jsou závazná pro ty subjekty, kterým jsou adresována. Adresátem rozhodnutí může být kterýkoliv členský stát, skupina států, jednotlivá fyzická či právnická osoba.

Úřední věstník EU (Official Journal of the European Union) obsahuje postoje Rady, zákonné normy společenství. Vychází každý pracovní den v jazycích členských států. Obsahuje především nařízení, směrnice a rozhodnutí. Právní předpisy jsou obsaženy v řadě L (Legislation), v řadě C jsou informace, oznámení a přípravné akty. Řady L a C je možné nalézt na internetové adrese <http://eur-lex.europa.eu/JOLIndex.do?ihmlang=cs>. Vyhlášení veřejných zakázek jsou obsažena v řadě S (Supplements), která je na adrese: <http://ted.europa.eu/TED/misc/chooseLanguage.do>.

VÝBĚR PŘEDPISŮ EU SOUVISEJÍCÍCH S RYBOLOVEM A SEKTOREM RYBÁŘSTVÍ

Nařízení Rady (ES) č. 1543/2000 ze dne 29. června 2000, kterým se stanoví rámec Společenství pro shromažďování a správu údajů nezbytných k řízení společné rybářské politiky.

Nařízení Rady (ES) č. 104/2000 ze dne 17. prosince 1999 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 2508/2000 ze dne 15. listopadu 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o operační programy v odvětví rybolovu.

Nařízení Komise (ES) č. 248/2009 ze dne 19. března 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000 pro oznámení týkající se uznávání organizací producentů, stanovování cen a intervencí v rámci společné organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 1985/2006 ze dne 22. prosince 2006 o pravidlech pro výpočet podpor, které členské státy poskytují organizacím producentů v odvětví rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 2065/2001 ze dne 22. října 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o informování spotřebitelů o produktech rybolovu a akvakultury (Text s významem pro EHP).

Nařízení Komise (ES) č. 1792/2006 ze dne 23. října 2006, kterým se v důsledku přistoupení Bulharska a Rumunska upravují některá nařízení a rozhodnutí v oblasti volného pohybu zboží, volného pohybu osob, politiky hospodářské soutěže, zemědělství (veterinárních a rostlinolékařských předpisů), rybolovu, dopravní politiky, daní, statistiky, sociální politiky a zaměstnanosti, životního prostředí, celní unie a vnějších vztahů.

Nařízení Komise (ES) č. 150/2001 ze dne 25. ledna 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o sankce, které mají být uloženy organizacím producentů v odvětví rybolovu za nesrovnalosti týkající se intervenčního mechanismu, a kterým se mění nařízení (ES) č. 142/98.

Rozhodnutí Komise (ES) č. 634/2003 ze dne 28. srpna 2003, kterým se schvalují programy s cílem získat status schválených oblastí a schválených hospodářství v neschválených oblastech, pokud jde o virovou hemoragickou septikémii (VHS) a infekční nekrózu krvetvorné tkáně (IHN) u ryb (oznámeno pod číslem K(2003) 3101) Text s významem pro EHP.

Nařízení Komise (ES) č. 1857/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na státní podporu pro malé a střední podniky působící v produkci zemědělských produktů a o změně nařízení (ES) č. 70/2001.

Nařízení Komise (ES) č. 1535/2007 ze dne 20. prosince 2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na podporu de minimis v produkčním odvětví zemědělských produktů.

Nařízení Komise (ES) č. 875/2007 ze dne 24. července 2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis v odvětví rybolovu a o změně nařízení (ES) č. 1860/2004.

Nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince 2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné rybářské politiky.

Nařízení Komise (ES) č. 2318/2001 ze dne 29. listopadu 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 104/2000, pokud jde o uznávání organizací producentů v odvětví rybolovu a akvakultury.

Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Nařízení Komise (EHS) č. 1985/1974 ze dne 25. července 1974, kterým se stanoví pravidla pro stanovování referenčních cen a cen s dodáním na hranice pro kapry.

Nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 ze dne 27. července 2006 o Evropském rybářském fondu.

Nařízení Komise (ES) č. 498/2007 ze dne 26. března 2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu.

Nařízení Rady (ES) č. 708/2007 ze dne 11. června 2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře.

Nařízení Komise (ES) č. 506/2008 ze dne 6. června 2008, kterým se mění příloha IV nařízení Rady (ES) č. 708/2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře

Nařízení Rady (ES) č. 1100/2007 ze dne 18. září 2007, kterým se stanoví opatření pro obnovu populace úhoře říčního.

Rozhodnutí Komise (ES) č. 292/2008 ze dne 4. dubna 2008, kterým se stanoví, že Černé moře a říční systémy, které jsou s ním spojeny, tvoří přírodní stanoviště úhoře říčního pro účely nařízení Rady (ES) č. 1100/2007.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 762/2008 ze dne 9. července 2008 o předkládání statistik týkajících se akvakultury členskými státy a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 788/96 (Text s významem pro EHP).

Rozhodnutí Rady (ES) č. 470/2009 ze dne 25. května 2009 o některých výdajích ve veterinární oblasti (kodifikované znění).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu.

Směrnice Rady (ES) č. 88/2006 ze dne 24. října 2006 o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a produkty akvakultury a o prevenci a tlumení některých nákaz vodních živočichů.

Směrnice Komise (ES) č. 53/2008 ze dne 30. dubna 2008, kterou se mění příloha IV směrnice Rady 2006/88/ES, pokud jde o jarní virémii kaprů (SVC).

Rozhodnutí Komise (ES) č. 685/2008 ze dne 20. srpna 2008, kterým se mění příloha rozhodnutí Rady 90/424/EHS, pokud jde o jarní virémii kaprů (SVC).

Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin.

Nařízení Komise (ES) č. 503/2007 ze dne 8. května 2007 o zápisu určitých názvů do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení (Pohořelický kapr (CHOP) – Žatecký chmel (CHOP) – Pomme du Limousin (CHOP) – Tome des Bauges (CHOP)).

Nařízení Komise (ES) č. 1407/2007 ze dne 29. listopadu 2007 o zapsání názvu do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení (Třeboňský kapr (CHZO)).

Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91.

Nařízení Rady (ES) č. 199/2008 ze dne 25. února 2008 o vytvoření rámce Společenství pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou politiku.

Rozhodnutí Komise (ES) č. 949/2008 ze dne 6. listopadu 2008, kterým se přijímá víceletý program společenství podle nařízení Rady (ES) č. 199/2008 o vytvoření rámce Společenství pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou politiku.

Nařízení Rady (ES) č. 967/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů.

Nařízení Rady (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, mění nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a zrušují nařízení (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999.

Nařízení Komise (ES) č. 1010/2009 ze dne 22. října 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1005/2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu.

Nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006.

Legislativa ČR vztahující se k sektoru ryby

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 441/2005 Sb., kterým se **mění zákon č. 252/1997 Sb.**, o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. (Úplné znění 332/2008 Sb.).

Zákon č. 298/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství).

Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství).

Vyhláška č. 239/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 20/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění vyhlášky č. 239/2006 Sb.

Vyhláška č. 122/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník.

Vyhláška č. 50/1978 Sb., Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (ve znění zákona ČNR č. 425/1990 Sb.)

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě.

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu.

Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 309/2008 Sb., kterým se **mění zákon č. 114/1995 Sb.**, o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí.

Vyhláška č. 224/1995 Sb., o způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidel.

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 66/1998 Sb., Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 12. prosince 1995 byla v Drážďanech podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství.

Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů. Tento zákon upravuje přijímání některých opatření při vývozu nebo dovozu výrobků, jakož i licenční řízení pro vydávání úředních povolení k vývozu nebo dovozu výrobků.

Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 138/2000 Sb., o radiotelefonním provozu na vnitrozemských vodních cestách.

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 7/2000 Sb.m.s., Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 16. prosince 1999 byla v Židlochovicích podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o spolupráci na hraničních vodách.

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 33/2001 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat.

Vyhláška č. 326/2001 Sb., kterou se provádí § 18, písm. a), d), g), h), i) a j) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody.

Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech.

Nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.

Vyhláška č. 432/2005 Sb., kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením zemědělského hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Vyhláška č. 448/2006 Sb., o provedení některých ustanovení plemenářského zákona.

Vyhláška č. 370/2006 Sb., o odborných kurzech k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat.

Vyhláška č. 59/2008 Sb., kterou se mění vyhláška č. 376/2003 Sb., o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu produktů ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 120/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Vyhláška č. 127/2008 Sb., kterou se mění vyhláška č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 180/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 20/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 181/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 182/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 229/2008 Sb., vyhláška o výrobě a distribuci léčiv.

Vyhláška č. 290/2008 Sb., o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a na produkty akvakultury, o opatřeních pro předcházení a zdolávání některých nákaz vodních živočichů.

Vyhláška č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče.

Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Vyhláška č. 61/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.

Vyhláška č. 257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě.

Zákon č. 291/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 298/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků.

Nařízení vlády č. 336/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 82/2006 Sb., o stanovení dalších údajů evidovaných u půdního bloku nebo u dílu půdního bloku v evidenci využití zemědělské půdy.

Vyhláška č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod.

Vyhláška č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik.

Vyhláška č. 49/2011 Sb., o vymezení útvarů povrchových vod.

Vyhláška č. 98/2011 Sb., o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod, způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod.

Zákon č. 104/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů.

Dotační politika v roce 2010

Se vstupem České republiky do Evropské unie došlo k rozšíření možností podpor do rybářského sektoru. V roce 2010 bylo možno využít následujících podpůrných prostředků:

- 1) Národní resortní podpory,
- 2) Operační program Rybářství 2007 – 2013,
- 3) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond,
- 4) Program Ministerstva zemědělství **129 130 „Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží“.**

1) Národní resortní podpory

Dotace jsou poskytovány podle „Zásad“, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

Dotační tituly týkající se akvakultury a sladkovodního rybolovu *Kontrola užitkovosti, Speciální poradenství pro živočišnou výrobu, Školní závody* byly předloženy k notifikaci Evropské komisi a ta je rozhodnutím Komise dne 28. 10. 2004 notifikovala. Tituly *Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků* a *Genetické zdroje* byly Komisí notifikovány 7. 3. 2005.

Dotační tituly:

2.A Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

Účel: na základě zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 154/2000 Sb.“) a vyhlášek MZe ČR, kterými se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb. a zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 166/1999 Sb.“) zabezpečit udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

Předmět dotace:

2.A.e. Kontrola užitečnosti (dále jen „KU“), výkonnostní zkoušky, výkonnostní testy a posuzování a kontrola dědičnosti (dále jen „KD“) užitečných vlastností a zdraví vyjmenovaných hospodářských zvířat

2.A.e.1) Kontrola užitečnosti

2.A.e.1.a) Podpora chovateli, jehož vyjmenovaná hospodářská zvířata jsou zařazena do KU, oprávněným osobám zajišťujícím KU. Podpora chovatelům bude poskytnuta prostřednictvím oprávněných osob, které zajišťují KU, z toho oprávněná osoba obdrží, pokud se jedná o ostatní vyjmenovaná hospodářská zvířata 4 % z přiznané dotace,

- ryby

do výše 60 % prokázaných přímých nákladů příslušného roku na KU.

Subjekt: chovatel, oprávněný, uznaný nebo určený subjekt zabezpečující šlechtění a udržování genofondu zvířat.

Forma dotace: dotace k výsledku hospodaření (dříve neinvestiční).

Vysvětlivka k dotačnímu programu 2.A.: pro účely tohoto dotačního programu se chovatelem rozumí subjekt (chovatel, tj. fyzická nebo právnická osoba, v jejímž chovu se zvíře narodilo, nebo která je jeho majitelem nebo držitelem), kterému vznikly náklady na předmět podporované činnosti. Žadatelem o podporu může být jen subjekt splňující kritéria malého a středního podniku.

9. Poradenství a vzdělávání

Účel: organizační, ekonomické a odborné poradenství.

9.A. Speciální poradenství.

9.A.a. Speciální poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.

9.A.a.1) Podpora poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.

Předmět dotace:

- a) podpora pořádání seminářů, školení ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb., pro chovatelskou veřejnost.
- b) vydávání poradenských publikací ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb., poskytovaných chovatelům zdarma.

Subjekt: pořadatel, vydavatel (se souhlasem MZe).

Výše dotace:

- a) do výše 60 % prokázaných přímých nákladů na semináře, školení, bez započtení zisku.
- b) do výše 100 % prokázaných přímých nákladů na publikace poskytované chovatelům zdarma.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

9.A.a.2) Podpora osvětové činnosti v živočišné výrobě.

9.A.a.2.a) Zveřejňování výsledků plemenářské práce.

Subjekt: oprávněná osoba, uznané chovatelské sdružení.

Výše dotace: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu zveřejněných výsledků.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

9.A.a.2.b) Zabezpečování pořádání výstav a přehlídek hospodářských zvířat.

Subjekt: pořadající nebo zabezpečující organizace, uznané chovatelské sdružení (se souhlasem MZe).

Výše dotace: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané akce.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

9.E. Školní závody.

Účel: podpora propojení praxe a odborného vzdělávání formou spolupráce podnikatelských subjektů, které obdržely statut „Školní závod“, se středními školami, vyššími odbornými školami zabezpečujícími přípravu budoucích pracovníků resortu.

Předmět dotace:

podpora „Školním závodům“ na vytváření podmínek pro praktickou přípravu žáků středních odborných škol, vyšších odborných škol ve stanovených resortních oborech.

Subjekt: podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.), který se zabývá předmětnou činností a je jmenován „Školním závodem“.

Výše dotace: Ze stanovené hodinové sazby 58 Kč na žáka (studenta) bylo poskytováno maximálně 50 % tj. 29 Kč. Maximálně však do výše 1 000 000 Kč na subjekt.

Forma dotace: neinvestiční dotace.

15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků byla vyhlášena jako jeden z programů Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2010, na základě §2 a 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství. Program nebyl v roce 2010 z důvodu nedostatku finančních prostředků 2010 realizován.

2) Operační program Rybářství 2007 – 2013

Operační program Rybářství 2007 – 2013: kde mohou rybáři čerpat finanční prostředky v rámci prioritní osy 2 – Akvakultura na investice do produkce akvakultury, vyrovnávací platby na zlepšení vodního prostředí, opatření v oblasti zdraví ryb a investice do zpracování ryb a uvádění na trh. V rámci osy 3 – Opatření ve společném zájmu se dotace týká rozvoje nových trhů, propagačních kampaní, vysazování úhoře říčního a pilotních projektů.

MZe vydalo v roce 2011 rozhodnutí o poskytnutí dotace v rámci sedmého, osmého a desátého kola příjmu žádostí o dotaci z Operačního programu Rybářství 2007 – 2013.

V opatření 2.1 Opatření pro produktivní investice do akvakultury byla v roce 2011 vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 98 projektů záměru a) s celkovou dotací cca 56,0 mil. Kč, 13 projektů záměru b) s celkovou dotací cca 7,0 mil. Kč, 14 projektů záměru c) s celkovou dotací cca 47,2 mil. Kč, 5 projektů záměru d) s celkovou dotací cca 1,3 mil. Kč a 9 projektů záměru e) s celkovou dotací cca 9,7 mil. Kč. Celkem byla v opatření 2.1 v roce 2011 vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 139 projektů s celkovou dotací cca 121,2 mil. Kč.

V opatření 2.4 Investice do zpracování a uvádění na trh byla v roce 2011 vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 13 projektů s celkovou dotací cca 6,5 mil. Kč a to v záměru a).

V opatření 3.1 Společné činnosti, záměr a) byla v roce 2011 vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 6 projektů s celkovou dotací cca 5,6 mil. Kč.

V opatření 3.2 Opatření na ochranu a rozvoj vodních živočichů a rostlin, záměr b) vysazování úhoře říčního byla v roce 2011 vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 45 projektů s celkovou dotací cca 12,7 mil. Kč.

V opatření 3.3 Podpora a rozvoj nových trhů a propagační kampaně, záměr b) byla v roce 2011 vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 6 projektů s celkovou dotací cca 1,5 mil. Kč, v záměru e) pořádání výstav a veletrhů a účast na nich byla vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na jeden projekt s celkovou dotací 0,5 mil. Kč. Celkem byla v opatření 3.3 v roce 2011 vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 7 projektů s celkovou dotací cca 2,0 mil. Kč.

MZe v roce 2011 pokračovalo v předfinancování projektů Operačního programu Rybářství 2007 – 2013. V roce 2011 byla z opatření 2.1 proplacena 115 projektům dotace ve výši 81,5 mil. Kč, z opatření 2.4 proplacena osmi projektům dotace ve výši 9,6 mil. Kč, z opatření 3.1 proplacena třem projektům dotace ve výši 0,6 mil. Kč, z opatření 3.2. proplacena 43 projektům dotace ve výši 7,9 mil. Kč, z opatření 3.3 proplacena čtyřem projektům* dotace ve výši 81,3 mil. Kč, z opatření 3.4 proplacena 11 projektům dotace ve výši 10,4 mil. Kč a z opatření 5.1 proplacena třem projektům dotace ve výši 3,1 mil. Kč.

* Projekty z opatření 3.3. a) a Technické pomoci jsou předfinancovány v etapách. Projekt Ryba domácí a 2 projekty z Technické pomoci byly již částečně předfinancovány v roce 2010, kde byly do počtu projektů již započítány.

Operační program Rybářství 2007 – 2013

Prioritní osa 2 – Akvakultura, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh	
Číslo opatření	Název opatření
Opatření 2.1	Opatření pro produktivní investice do akvakultury
Opatření 2.2	Opatření na ochranu vodního prostředí
Opatření 2.3	Opatření v oblasti zdraví ryb
Opatření 2.4	Investice do zpracování a uvádění na trh
Prioritní osa 3 – Opatření ve společném zájmu	
Číslo opatření	Název opatření
Opatření 3.1	Společné činnosti
Opatření 3.2	Opatření na ochranu a rozvoj vodních živočichů a rostlin
Opatření 3.3	Podpora a rozvoj nových trhů a propagační kampaně
Opatření 3.4	Pilotní projekty
Prioritní osa 5 – Technická pomoc	
Číslo opatření	Název opatření
Opatření 5.1	Technická pomoc

Pramen: MZe

Finanční alokace Operačního programu Rybářství 2007 – 2013 na oblasti cíle „Konvergence“ v členění dle roků (EUR v běžných cenách)

Rok	EFF
2007	3 360 014
2008	3 526 490
2009	3 693 682
2010	3 868 715
2011	4 043 811
2012	4 218 249
2013	4 395 714
Celkem	27 106 675

Pramen: Operační program Rybářství 2007 – 2013

Poznámka: Oblasti cíle „Konvergence“ zahrnují celé území ČR vyjma území hlavního města Prahy.

Finanční alokace Operačního programu Rybářství 2007 – 2013 na oblasti cíle „Konvergence“ v členění dle prioritních os
(EUR v běžných cenách)

	Celkem	Příspěvek z EFF	Vnitrostátní příspěvek	EFF míra spolufinancování
	A = (b + c)	b	c	d = (b)/(a) * 100
Prioritní osa 1: opatření k přizpůsobení rybářského loďstva Společenství	0	0	0	0
Prioritní osa 2: akvakultura, vnitrozemský rybolov, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh	15 902 583	11 926 937	3 975 646	75
Prioritní osa 3: opatření společného zájmu	18 432 539	13 824 404	4 608 135	75
Prioritní osa 4: udržitelný rozvoj rybolovných oblastí	0	0	0	0
Prioritní osa 5: technická pomoc	1 807 112	1 355 334	451 778	75
Celkem	36 142 234	27 106 675	9 035 559	75

Pramen: Operační program Rybářství 2007 – 2013

Poznámka: Oblasti cíle „Konvergence“ zahrnují celé území ČR vyjma území hlavního města Prahy.

Dosud proběhlo jedenáct kol příjmu žádostí o dotaci. V prvním kole v únoru 2008 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 2.1. a 2.4., záměr a), b). Ve druhém kole v říjnu 2008 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 3.1. a 3.3., záměr b). Ve třetím kole v únoru 2009 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 2.1. a 2.4., záměr a), b). Ve čtvrtém kole v červnu 2009 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 3.4. V pátém kole v únoru / březnu 2010 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 2.1., 2.4., 3.1. a 3.3., záměr b). V šestém kole v červnu 2010 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 3.1., záměr a) a 3.2., záměr b). V sedmém kole v říjnu 2010 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 3.4. V osmém kole v únoru 2011 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 2.1., 2.4., 3.1., záměr a) a b) a 3.3., záměr b) a e). V devátém kole v březnu / dubnu 2011 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 2.2. V desátém kole v červnu 2011 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 3.2., záměr b). V jedenáctém kole v říjnu / listopadu 2011 byly přijímány žádosti o dotaci na opatření 3.1., záměr a), 3.3., záměr b) a e) a 3.4. Na opatření 3.3., záměr a) a 5.1. jsou žádosti o dotaci přijímány průběžně.

Od počátku OP Rybářství bylo přijato 1 241 žádostí o dotaci ve výši 1,6 mld. Kč. Na 704 žádostí z prvního až desátého kola a z kontinuálního příjmu žádostí byla vydána rozhodnutí na dotaci ve výši 693 mil. Kč. Příjemcům dotace bylo vyplaceno 384 mil. Kč dotace na 377 projektů. V jedenáctém kole bylo přijato 34 žádosti o dotaci ve výši 21 mil. Kč. Vydání rozhodnutí na žádosti z jedenáctého kola se předpokládá v březnu 2012.

Registrované žádosti o dotaci a vydaná rozhodnutí v OP Rybářství

(počet a Kč k 31. 10. 2011)

Opatření		Registrované žádosti o dotaci		Vydaná rozhodnutí	
		Počet	Požadovaná výše dotace v Kč	Počet	Přiznaná výše dotace v Kč
2.1.	Opatření pro produktivní investice do akvakultury	931	1 067 984 821	489	404 262 857
2.2.	Opatření na ochranu vodního prostředí	9	1 007 907	0	0
2.4.	Investice do zpracování a uvádění na trh	104	314 458 768	39	52 352 764
3.1.	Společné činnosti	39	24 068 823	25	14 482 893
3.2.	Opatření na ochranu a rozvoj vodních živočichů a rostlin	89	20 925 329	88	20 864 785
3.3.	Podpora a rozvoj nových trhů a propagační kampaně	20	155 517 027	20	155 517 027
3.4.	Pilotní projekty	27	27 684 000	23	23 279 000
5.1.	Technická pomoc	22	25 284 266	20	22 284 266
OP Rybářství celkem		1 241	1 636 930 941	704	693 043 592

Pramen: MZe

3) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s. poskytuje záruky na úvěry podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby a subvencuje části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby.

Bližší podmínky podpor stanoví „Pokyny pro poskytování podpor Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a. s.“.

Pramen: www.pgrlf.cz**4) Program Ministerstva zemědělství 129 130 „Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží“**

Pozn.: Program MZe 229 210 „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží“, jehož cílem bylo celkové zlepšení technického stavu rybníčního fondu a posílení vodohospodářských a mimoprodukčních funkcí rybníků s ohledem na jejich protipovodňový a krajinný význam již skončil.

Na podprogram 229 218 „Odstranění škod na rybnících a vodních nádržích po povodních v srpnu 2002“ navázal v roce 2007 program **129 130 „Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží“**, který probíhá obdobným způsobem. Obnova a rekonstrukce rybníků a vodních nádrží je zaměřena na zlepšení jejich vodohospodářských i mimoprodukčních funkcí. Důraz je kladen zejména na posílení retenčních schopností. Zároveň je věnována pozornost zlepšení bezpečnosti provozu rybníků a vodních nádrží v souvislosti s povodňovými situacemi. K podpoře retence také pokračuje odbahňování nejvíce zanesených rybníků, dále je možné podpořit i výstavbu vodních nádrží sloužících k ochraně před povodněmi a suchem. V rámci programu 129 130 probíhalo v roce 2010 financování celkem 72 akce, kde celkové výdaje činily 530,542 mil. Kč.

Pramen: http://portal.mze.cz/public/web/file/134470/Modra_zprava_2010_small.pdf

ZÁKLADNÍ UKAZATELE VÝROBY

Roční produkce tržních ryb v České republice v posledních deseti letech dosahuje hodnot 19,2 – 20,5 tisíc tun. V roce 2010 činila produkce ryb 20,4 tisíce tun. Hodnoty objemu výlovu ryb jsou značnou měrou ovlivňovány možnostmi prodeje ryb na domácím a zahraničním trhu.

Produkce ryb chovem v České republice a jejich užití (tis. tun živé hmotnosti)

Rok	Produkce tržních ryb *	Prodej živých ryb v tuzemsku	Užití Ryby určené pro zpracování	Vývoz živých ryb
1990	19,3	9,1	3,8	2,7
1991	18,7	9,1	2,2	4,6
1992	20,8	9,9	2,3	5,6
1993	20,1	9,2	1,6	9,3
1994	18,7	9,4	1,6	8,4
1995	18,6	9,7	1,7	7,8
1996	18,2	8,5	1,9	8,2
1997	17,6	7,6	1,4	7,0
1998	17,2	7,5	1,6	8,8
1999	18,8	8,5	1,8	8,0
2000	19,5	8,5	2,1	9,2
2001	20,1	7,8	2,1	9,9
2002	19,2	7,6	1,6	9,6
2003	19,7	7,8	1,8	9,4
2004	19,4	8,2	1,7	9,8
2005	20,5	8,6	2,2	9,4
2006	20,4	8,5	1,9	9,9
2007	20,4	8,6	1,9	9,6
2008	20,4	8,4	1,7	9,0
2009	20,1	9,1	1,6	8,9
2010	20,4	9,5	1,8	9,1

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Poznámka: *Kromě celoroční produkce tržních ryb zohledněn i počáteční stav (zásoba z minulého roku), objem importovaných tržních ryb a ztráty, což představuje celkovou bilanci (včetně konečné zásoby živých ryb).

Přehled o výlovu, prodeji a zpracování tržních ryb v letech 2006 – 2010 v ČR

Ukazatele	Údaje v tunách				
	2006	2007	2008	2009	2010
Výlov z rybníků	19 744	19 686	19 571	19 394	19 701
Výlov ze speciálních zařízení	651	748	803	653	701
Výlov z přehrad	36	13	21	24	18
Výlov ryb celkem	20 431	20 447	20 395	20 071	20 420
Prodej živých ryb v tuzemsku	8 451	8 578	8 432	9 130	9 549
Prodej živých ryb na vývoz	9 934	9 552	9 017	8 929	9 138
Zpracování ryb do vnitřního trhu (v živé hmotnosti)	1 474	1 414	1 248	1 183	1 361
Zpracování ryb na vývoz (v živé hmotnosti)	446	490	468	412	445
Zpracování ryb celkem (v živé hmotnosti)	1 920	1 904	1 716	1 595	1 806

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Zastoupení vylovených ryb podle druhů

	Údaje v tunách				
	2006	2007	2008	2009	2010
Kapr	18 006	17 947	17 507	17 258	17 746
Lososovité ryby	669	776	815	671	738
Lín, síhovitě	278	295	308	271	241
Býložravé ryby	769	747	980	1 010	1 071
Dravé ryby	205	218	236	228	218
Teplomilné druhy	10	9	9	6	7
Ostatní druhy	494	455	540	627	399
Celková produkce ryb chovem v ČR	20 431	20 447	20 395	20 071	20 420

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Průměrný výnos z rybníků v rámci České republiky v roce 2010 byl 479,7 kg ryb z hektaru. K chovu ryb bylo využito celkem 41 070 hektarů rybníků (z toho členové sdružení 36 084 ha, ostatní chovatelé – nečlenové sdružení 2 986 ha a další neevidované subjekty mohly odhadem extenzivním způsobem využívat 2 000 ha rybníků).

Výměra obhospodařovaných vodních ploch se v roce 2010 poněkud snížila v důsledku havárií vyvolaných povodněmi v roce 2009, a také vlivem odbahňování a oprav rybníků prováděných ve větší míře.

Produkční rybářství České republiky v roce 2010 prokázalo v prostředí narůstající konkurence na trhu chovaných ryb, zvyšujícího se environmentálního tlaku, rostoucích výrobních nákladů či ekonomických dopadů predace chráněných rybožravých živočichů, profesní vyspělost chovatelů, jejich odborné znalosti a smysl pro odpovědnost. Tradičně již domácí ryby vykazovaly vysokou kvalitu a tedy i konkurenceschopnost na globalizujícím se trhu a nepostradatelnost v oblasti zdravé výživy obyvatel.

VÝLOV RYB V RYBNÍCÍCH A TEKOUCÍCH VODÁCH

Produkce tržních ryb a výlov ryb na udici v tekoucích vodách v ČR (tuny živé hmotnosti) 2005 až 2007

Druhy ryb	Produkce tržních ryb			Výlov ryb na udici			Celkem		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Kapr obecný (Cyprinus carpio)	17804	18 006	17 947	3 260	3 656	3 341	21 064	21 662	21 288
Lín (Tinca tinca)	244	244	268	20	22	21	264	266	289
Štika (Esox lucius)	76	90	94	148	156	152	224	246	246
Candát (Stizostedion lucioperca)	47	47	48	145	147	121	192	194	169
Pstruh obecný (Salmo trutta l. Fario 2. labrax m. fario)				30	24	31	30	24	31
Pstruh duhový (Oncorhynchus mykiss)	607	575	623	55	53	52	662	628	675
Cejn velký (Abramis brama)				211	217	190	211	217	190
Sumec velký (Silurus glanis)	69	49	63	80	78	92	149	127	155
Úhoř říční (Anguilla anguilla)	1	1		26	21	21	27	22	21
Lipan (Thymallus thymallus)				7	5	5	7	5	5
Bolen (Aspius aspius)				21	27	18	21	27	18
Amur bílý (Ctenopharyngodon idella)	329	357	342	80	92	96	409	449	438
Karas stříbřitý (Carassius auratus)				29	26	24	29	26	24
Tolstolobik pestrý (Aristichthys nobilis) Tolstolobik bílý (Hypothalmichthys molitrix)	694	412	405	14	15	12	708	427	417
Okoun říční (Percia fluviatilis)	18	18	13	26	24	20	44	42	33
Siven americký (Salvelinus fontinalis)	130	94	153	6	5	10	136	99	163
Síh severní (Coregonus lavaretus maraena)	44	34	27				44	34	27
Jelec tloušť (Leuciscus cephalus)					19	19		19	19
Ostatní	392	504	464	84	59	51	476	563	515
CELKEM	20 455	20 431	20 447	4 242	4 646	4 276	24 697	25 077	24 723

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Produkce tržních ryb a výlov ryb na udici v tekoucích vodách v ČR (tuny živé hmotnosti) 2008 až 2010

Druhy ryb	Produkce tržních ryb			Výlov ryb na udici			Celkem		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Kapr obecný (Cyprinus carpio)	17 507	17 258	17 746	3 257	3 214	3 161	20 764	20 472	20 907
Lín (Tinca tinca)	284	252	215	23	24	22	307	276	237
Štika (Essox lucius)	101	94	105	166	154	122	267	248	227
Candát (Stizostedion lucioperca)	58	58	48	106	107	106	164	165	154
Pstruh obecný (Salmo trutta l. Fario 2. labrax m. fario)				26	20	18	26	20	18
Pstruh duhový (Oncorhynchus mykiss)	614	526	476	57	57	57	671	583	533
Cejn velký (Abramis brama)				169	183	170	169	183	170
Sumec velký (Silurus glanis)	60	58	47	94	89	93	154	147	140
Úhoř říční (Anguilla anguilla)				21	21	19	21	21	19
Lipan (Thymallus thymallus)				5	5	3	5	5	3
Bolen (Aspius aspius)				19	16	16	19	16	16
Amur bílý (Ctenopharyngodon idella)	394	409	488	86	89	89	480	498	577
Karas stříbřitý (Carassius auratus)				24	23	20	24	23	20
Tolstobik pestrý (Aristichthys nobilis)			583						
Tolstobik bílý (Hypothalmichthys molitrix)	586	601		11	13	12	597	614	595
Okoun říční (Percia fluviatilis)	17	18	18	17	18	14	34	36	32
Siven americký (Salvelinus fontinalis)	201	145	262	8	7	8	209	152	270
Síh severní (Coregonus lavaretus maraena)	24	19	26				24	19	16
Jelec tloušť (Leuciscus cephalus)				20	17	10	20	17	10
Ostatní	549	633	406	55	55	50	604	688	456
CELKEM	20 395	20 071	20 420	4 164	4 112	3 990	24 559	24 183	24 410

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Výlov ryb z rybníků a tekoucích vod v ČR v roce 2005 až 2007 (tuny ž. hm.)

Ukazatel	Produkce tržních ryb			Výlov na udici (samozásobení)			Celkem		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Tržní ryby celkem	20 455	20 431	20 447	4 242	4 646	4 276	24 697	25 077	24 723
z toho kapr	17 804	18 006	17 947	3 260	3 656	3 341	21 064	21 662	21 288

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

Výlov ryb z rybníků a tekoucích vod v ČR v letech 2008 až 2010 (tuny ž. hm.)

Ukazatel	Produkce tržních ryb			Výlov na udici			Celkem		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Tržní ryby celkem	20 395	20 071	20 420	4 164	4 112	3 990	24 559	24 183	24 410
z toho kapr	17 507	17 258	17 746	3 257	3 214	3 161	20 764	20 472	20 970

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

PROBLEMATIKA RYBOŽRAVÝCH PŘEDÁTORŮ

PŘEHLED o výskytu predátorů a způsobených škodách na rybách v roce 2010 u členů Rybářského sdružení České republiky včetně Českého rybářského svazu

Živočich	Počet jedinců			Škody v tis. Kč		
	Členské subjekty RS ČR s produkčním rybářstvím	Organizace Českého rybářského svazu	Celkem	Členské subjekty RS ČR s produkčním rybářstvím	Organizace Českého rybářského svazu	Celkem
Kormorán velký (hnízdící populace)	680		680	12 578		12 578
Kormorán velký (tažné populace)	11 854	8 950	20 804	79 605	69 335	148 940
Volavka popelavá	7 880	9 210	17 090	21 650	23 025	44 675
Vydra říční	1 302	850	2 152	29 614	22 028	51 642
Celková škoda				143 447	114 388	257 835

Komentář k metodice:

- Meziročně se neměnila metodika výpočtu škod u členských subjektů Rybářského sdružení České republiky zabývajících se produkčním rybářstvím.
- Shodný výpočet škod byl použit na revírech Českého rybářského svazu, který je rovněž členem profesního sdružení.
- O postupech ostatních chovatelů, kteří nejsou členy sdružení nemáme dostupné údaje.
- Moravský rybářský svaz výskyt predátorů neeviduje, přestože obhospodařuje rybářské revíry a je členem zájmového sdružení (jde o setrvalý stav, meziročně nedošlo ke změnám).
- Škody na rybách dále způsobují norek americký, volavka bílá, čáp černý a ledňáček říční.
- Škody na vodohospodářských dílech narůstají vlivem destruktivní činnosti bobra evropského.

KORMORÁNI A RYBÁŘSTVÍ

Nekončící střet zájmů

O problému kormoránů versus rybářství už byly popsány stohy papíru. Situace v Evropě byla objektivně mnohostranně analyzována, jednaly o ní nejvyšší unijní orgány, před Evropským parlamentem proběhla mnohatisícová demonstrace rybářů z většiny evropských zemí, navrženy a přijaty byly četné rezoluce – a přesto je současná situace zhruba stejná jako před lety a rybáři dál na svých bedrech nesou především ekonomický dopad celého problému. Finanční kompenzace škod způsobovaných predací kormoránů na rybách, pokud vůbec v některých zemích existují, jsou mizivým příspěvkem, jenž nemůže pokrýt ani desetinu skutečných ztrát na produkci ryb. O jaký rozměr problému jde nejlépe dokumentuje fakt, že kormoráni denně v Evropě zkonzumují v průměru přes tisíc tun ryb v ceně řádově kolem třech milionů EUR (jde především o násadové ryby, určené k jejich dalšímu chovu či cenné ryby volných vod včetně chráněných druhů).

Na úvod malá vysvětlující poznámka. Kormorán (*Phalacrocorax carbo*), vyskytující se v Evropě, se dělí do dvou poddruhů a dvou subpopulací. Poddruh *carbo* žije zejména podél pobřeží západní Evropy, poddruh *sinensis* se pak dále dělí na dvě separátní subpopulace: východní s centrem v oblasti Černého moře a dunajské delty, a západní s centrem podél baltského pobřeží; tato subpopulace se rozšířila do celé západní a střední Evropy.. Historicky se tyto poddruhy a subpopulace vyskytovaly jako zřetelně od sebe oddělené. Vzhledem k výrazné expanzi kormorána a s tím spojeným překrýváním výskytu jednotlivých poddruhů a subpopulací je však v současnosti stále obtížnější definovat vzájemné hranice. Podle údajů respektované Evropské aliance sportovních rybářů (EAA) se

dnes na většinovém území Evropy (bez Ruska, Běloruska, pobaltských republik, Ukrajiny a Moldávie) vyskytuje přes 230 tisíc hnízdnicích párů poddruhu *sinensis*, přičemž v roce 1970 to bylo ještě jen kolem 10 tisíc párů. Světová organizace Wetland International odhaduje dnešní počty hnízdnicích párů ještě o něco vyšší než udává EAA.

Expanzivní nárůst poddruhu *sinensis* západní subpopulace započal v Nizozemsku (predační tlak kormoránů zde byl tak silný, že časem došlo na totální uzavření předního významného rybníčního hospodářství) a pokračoval v Dánsku; to v roce 1989 přestihlo Nizozemsko nejvyšším počtem zjištěných ptáků. V osmdesátých a počátkem devadesátých let došlo v obou zemích k stagnaci dalšího nárůstu, ale tato stagnace byla více než kompenzována vývojem v sousedním Německu, dále v Polsku a Švédsku, kde populace kormorána vykázaly enormní růst své početnosti. V roce 2006 se ve Švédsku vyskytovalo 42 tisíc hnízdnicích párů, v Dánsku 33,5 tisíc, v Polsku téměř 30 tisíc, v Nizozemsku 23 tisíc, stejný počet pak i v Německu. Dnes jsou tyto počty v lepším případě přinejmenším na stejné úrovni. Tempo růstu hnízdnicích párů kormorána nejlépe dokumentují údaje z Německa; ještě v roce 1980 byla jich zde méně než tisícovka, v současnosti šplhá jejich počet ke 24 tisícům. Dopady predace kormoránů na rybách si například v Polsku už vybraly svou oběť; z kormorány zapříčiněného ekonomického kolapsu bylo na severu země uzavřeno jedno z významných rybníčních hospodářství.

Odhaduje se, že v Evropě jako celku se dnes nachází přes 2 miliony ptačích jedinců.

V čele evropského boje za uznání rybářských práv na ochranu ryb proti přemnoženým kormoránům stojí Německo. Jeho aktivity jsou v tomto směru evropskou rybářskou veřejností velice respektované, byť zatím nevedoucí k celoevropskému řešení. Mezi poslední akci, organizovanou prostřednictvím německého rybářského svazu, patřilo sebrání více než sto tisíc podpisů pod rezoluci požadující aktivnější přístup orgánů Evropské komise k problému predace kormoránů a jejímu mnohostrannému dopadu jak do produkčního, tak rekreačního rybářství. Vyplněné podpisové archy byly předány spolkové kancléřce Anjele Merkelové jako podklady pro vládní jednání.

V unijní legislativě je kormorán začleněn do působnosti evropské směrnice č. 79/409/EEC z dubna 1979 o ochraně divoce žijících ptáků jako druh vyžadující si specifická ochranná opatření. V roce 1997 byl statut nařízení, týkající se kormorána, částečně upraven, neboť stav jeho populace přestal být podle EU kritický. Přitom už před zhruba třiceti lety se začaly objevovat první zprávy o škodách způsobovaných kormoránem na rybách jak ve volných vodách, tak v chovu. Postoj Evropské komise k ochraně kormorána byl některými odborníky označen za nepochopitelný. Německý biolog Ch. Olburs jej dokonce charakterizoval jako katastrofu pro rybí faunu, fiasco pro ochranu ptáků a skandál pro politiku ochrany prostředí. Svůj názor podpořil mnoha věcnými argumenty.

Tlak evropské odborné rybářské veřejnosti na odpovědné unijní orgány nakonec našel jistou odezvu v Evropském parlamentu. Ten v prosinci 2008 vydal v tomto směru rezoluci, obsahující i požadavek připravit prováděcí směrnici k interpretaci některých pasáží směrnice o ptácích z roku 1979. Zhruba o rok později byl návrh upravené směrnice (zejména článku 9) předán k diskuzi. Došlo k některým zmírněním opatření směrem ke kormoránu, avšak nikoliv směrem k jasnému regulačnímu dopadu do populace kormorána.

Opatření zmírňující dopad predací tlaku kormorána ovšem nemají povinnou celounijní platnost; implementace zmírněného působení směrnice o ptácích je zásadně věcí samotné členské země EU. Příslušný článek hovoří o „zabránění vážných škod“, „ochraně fauny a flóry“ a povinnosti doložit, že „neexistuje jiné uspokojivé řešení“. Výklad těchto podmínek může totiž být v každé členské zemi EU jiný. Nicméně, už v minulých letech byla v některých zemích přijata zmírňující opatření. Mezi roky 2001 až 2006 bylo na jejich základě usmrceno či jinak eliminováno minimálně 235 tisíc jedinců kormorána (z toho 66,4 % připadá na Francii). Číslo není konečné, neboť chybí národní údaje za Bulharsko a Rumunsko (přičemž v Bulharsku byl kormorán až do roku 2002 lovnou zvěří), dále mnoho zemí (Česká republika,

Maďarsko, Polsko...) předává své národní zprávy až od roku 2004. Při usmrcení / eliminaci v průměru 60 tisíc jedinců ročně jde o zhruba 3,0 % celkové populace kormorána. Na druhé straně ani zmírnění daného opatření nezabránilo ve Francii dalšímu početnímu zvýšení zimní populace ze 14 tisíc ptáků v roce 1983 na 99 tisíc jedinců v roce 2007. Navíc se ukázalo, že neexistuje korelace mezi početním vývojem jedinců v daném regionu a intenzitou jejich zástřelu.

Některé členské státy (například Dánsko či Francie) přijaly národní schéma řízení populací kormorána. Takový inovační přístup je Evropskou komisí oceňován, neboť strategie ochrany je založena na zdravém ekosystému a na procesu dokládajícím, že člověk, ryby a kormorán jsou tři složky komplexního dynamického systému vztahů mnoha druhů.

Aplikace zmírnění dopadů příslušné části opatření má své termínové úskalí. Škody způsobené kormoránem na rybách musí mít charakter „vážných“ škod. Evropský soudní dvůr osvětlil tento pojem tak, že musí jít o škody ekonomicky prokazatelné, jež nelze zařadit do kategorie standardního rizika podnikání. Problémem je ovšem propojení termínu „vážná škoda“ na ekonomické ukazatele (procento obrátu nebo zisku). Neexistuje hranice, zda například 1 % z obrátu by již mohlo být příslušným parametrem pro oblast zisku. Plošné zobecnění je zde v podstatě nemožné. Rozsah ekonomického impaktu kormorána na akvakulturu (a tím spíše pak na rybářské hospodaření ve volných vodách) závisí na mnoha faktorech – hodnotě rybí obsádky, roční době predace, počtu ptáků aj. Podobně frekvence výskytu kormoránů na rybochovném hospodářství je funkcí mnoha vzájemně působících faktorů.

Například v polském rybníkářství platí pravidlo, že za významnou škodu se pokládá ztráta počtu nasazených ryb způsobená predací kormorána na úrovni dvojciferné procentuální hodnoty (tedy nad 10 %). Ve Francii se za vážné ohrožení podnikání považuje snížení zisku o 10 až 20 %; tato hodnota odpovídá zhruba jednomu jedinci kormorána na hektar vodní plochy v zimním období. Nemusí to ale být jen samotná ekonomická škoda jako jediné kritérium. Ukázalo se například, že ve Francii měl kormorán také vliv na samotné rušení rybníků (v roce 2009 bylo k chovu ryb využito o 10 % méně rybníční plochy, a to jako důsledek tlaku tohoto predátora) nebo na jejich přeměnu na revíry či po úplném vypuštění vody pak na kukuřičná pole. Došlo tak ke ztrátě hodnoty biodiverzity, a to zejména v oblastech Natura 2000 tvořených rybníky.

Také prokázání, že „neexistuje jiné uspokojivé řešení“ musí při zdůvodňování zmírnění dopadů obsahovat ověřitelné parametry včetně vědeckých a technických průkazů. Vyhovět tak požadavkům pro přiznání zmírněných dopadů predáčního tlaku kormoránů může být nad fyzické a zejména administrativní síly menších producentů ryb, kteří mohou dojít k závěru, že raději ponesou ekonomické škody způsobované kormorány, než procházet podle jejich názoru byrokratickým procesem vyžadujícím si čas, energii a ve svém součtu i peníze, který může ale nakonec také nemusí přinést příslušnou kompenzaci škod.

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců - Kapr I. hmotnostní skupiny (Kč/kg)

Měsíc Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2000	50,09	49,56	47,45	46,55	48,92	50,11	50,69	47,91	46,78	43,54	44,10	45,83
2001	46,42	47,02	48,24	46,39	50,71	51,39	51,97	50,49	50,39	51,81	51,02	51,42
2002	49,73	51,55	51,91	51,20	53,53	50,82	50,81	53,05	51,87	51,93	51,26	54,41
2003	52,77	50,04	51,00	51,02	52,36	51,61	52,61	54,67	53,31	52,42	53,37	52,63
2004	52,40	51,85	50,21	49,83	49,70	49,94	49,69	50,02	48,72	48,43	46,93	48,62
2005	49,89	50,27	48,24	50,59	48,56	51,85	49,71	49,29	49,21	48,39	47,95	48,40
2006	47,89	44,00	43,70	44,91	46,15	47,13	47,69	48,21	47,61	47,54	47,32	49,15
2007	48,69	44,59	43,15	47,31	47,29	47,78	48,44	49,06	49,31	48,17	46,60	48,23
2008	48,63	49,78	51,84	50,33	51,59	50,69	49,30	49,93	50,01	48,48	49,70	49,20
2009*	51,32	48,23	41,82	46,13	46,48	45,46	46,18	50,452	49,604	49,005	47,727	49,506
2010	49,250	43,967	45,341	47,923	51,249	50,159	50,515	48,747	49,857	48,129	46,022	48,476
2011*	50,686	51,089	52,749	51,006	52,085	51,693	50,333	50,007	49,657	*	*	*

Pramen: Měsíční ceny ČSÚ.

Poznámka: * v době zpracování Situační zprávy byly za rok 2011 k dispozici pouze údaje do IX. měsíce včetně.

Spotřebitelské ceny – Kapr zmrazený, půlený I. jakost (Kč/kg)

Měsíc Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2000	130,15	130,31	130,89	126,95	126,07	126,63	125,83	127,06	125,15	127,02	128,95	127,38
2001	127,70	127,67	128,59	131,75	131,32	131,14	131,63	131,99	133,53	133,43	135,24	132,38
2002	134,77	133,89	132,97	131,70	130,27	131,18	131,19	128,91	127,59	126,46	126,68	128,79
2003	130,96	128,57	126,33	127,00	128,83	128,60	127,15	130,04	129,91	130,60	127,56	127,12
2004	126,80	124,38	122,34	121,78	121,60	119,96	120,11	120,52	120,69	121,22	120,78	120,45
2005	123,20	125,28	125,16	125,82	126,99	127,64	127,60	127,94	127,75	126,62	127,02	126,65
2006	128,25	129,94	130,43	129,23	132,47	132,27	133,32	134,57	130,82	130,41	132,2	128,33
2007	129,87	130,31	129,91	131,41	134,98	136,02	136,51	136,06	136,76	134,12	134,35	138,04
2008	140,91	136,70	138,15	137,28	133,37	135,70	138,88	135,14	137,85	137,62	135,97	143,38
2009*	138,69	138,26	138,20	133,37	137,74	138,24	136,81	139,01	139,55	138,94	143,96	143,79
2010	141,26	139,20	141,46	144,66	147,72	142,99	146,35	147,91	149,28	146,1	147,67	149,80
2011*	148,82	148,71	147,81	145,29	149,46	146,90	148,26	149,82	154,33	*	*	*

Pramen: Měsíční ceny ČSÚ.

Poznámka: * v době zpracování Situační zprávy byly za rok 2011 k dispozici pouze údaje do IX. měsíce včetně.

SPOTŘEBA

Spotřeba ryb v kg/obyvatele/rok

Druh	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ryby celkem	5,4	5,4	5,3	5,5	5,8	5,7	5,8	5,5	5,5
z toho: sladkovodní	0,9	0,9	^{*)} 1,6	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,4

Pramen : ČSÚ

Poznámka: ^{*)} Od roku 2003 jsou započítávány kromě ryb získaných chovem i úlovky ryb na udici, údaje za rok 2010 na ČSÚ nebyly dostupné.

SPOTŘEBA RYB – SLOŽENÍ A VLASTNOSTI MASA SLADKOVODNÍCH RYB

V potravinové politice mnoha států světa jsou významnou položkou sladkovodní a mořské ryby. Jsou zdrojem nutričně významných bílkovin, lipidů, vitamínů a minerálních složek. Světový roční výlov potravinářsky významných ryb činí v posledních letech cca 100 milionů tun. Na výloveh se podílejí mořské ryby z 80%, zbylých 20% představují ryby sladkovodní.

Podle odborníků na lidskou výživu je optimum spotřeby kolem 17 kg ryb na osobu a rok. Průměrná roční spotřeba ryb na jednoho obyvatele zeměkoule činí 16kg. Statistická roční spotřeba na jednoho obyvatele Evropské unie je pouze 11kg. V České republice je spotřeba ryb ještě nižší, neboť dlouhodobě stagnuje na necelých 6kg. Z tohoto množství činí spotřeba sladkovodních ryb u nás méně než 1,5kg na osobu ročně (při započítání ryb získaných chovem včetně úlovků ryb na udici).

Hlavními složkami rybího masa jsou voda (50 – 83%), bílkoviny (15 – 20%) a tuky (1 – 35%). Velká variabilita základních složek je dána druhem ryby, věkem a pohlavím ryby, stadiem pohlavního cyklu a prostředím v němž ryba žije.

Pro vysoký obsah vody je rybí maso velmi nesoudržné a špatně se uchovává. Bílkoviny rybího masa jsou však vysoce kvalitní, poněvadž obsahují všechny esenciální aminokyseliny, a to ve vyváženém vzájemném poměru. Jsou proto dokonale stravitelné. Typické pro rybí maso je, že obsahuje minimum vazivových bílkovin a vůbec neobsahuje bílkovinu elastin. To umožňuje snadnou a rychlou tepelnou úpravu rybího masa.

Podle rozdílného množství tuku dělíme ryby na druhy s nízkým obsahem (do 2% tuku), středně tučné (2 – 10%) a tučné (více než 10% tuku). Některé ryby ukládají tuk v játrech, jiné především ve svalovině.

Z vitamínů si v rybím mase nejvíce ceníme v tucích rozpustných vitamínů A a D a rovněž ve vodě rozpustných vitamínů komplexu B.

Z rybího masa můžeme získat i další velice významné látky, především nenasycené mastné kyseliny (omega – 3). Preventivně působí proti onemocnění srdce, snižují hladinu cholesterolu v krvi a prospívají i cévní soustavě. Lidské tělo si tyto kyseliny nedokáže samo vytvořit. Častá konzumace ryb je tak jednou z možností, jak prospět svému zdravotnímu stavu.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Ryby živé – celní položka 0301 (tuny)

Období	Dovoz		Vývoz		Průměrná dovozní cena Kč/kg		Průměrná vývozní cena Kč/kg	
	Celkem	z toho kapr	Celkem	z toho kapr	Celkem	z toho kapr	Celkem	z toho kapr
2001	333	39	9 953	8 690	74,16	50,14	49,48	46,65
2002	465	110	9 657	8 596	74,03	65,18	52,10	48,37
2003	484	132	9 416	8 114	74,63	66,67	54,73	51,82
2004	434	125	9 812	8 540	84,04	63,83	52,50	48,70
2005	858	274	9 460	8 233	65,80	61,33	51,25	46,87
2006	698	297	9 934	8 856	68,31	60,07	49,71	46,01
2007	451	9	10 326	9 310	70,00	28,17	51,92	48,08
2008	427	79	9 850	8 558	63,29	39,36	53,65	49,95
2009	227	9	8 256	7 169	76,05	56,29	51,72	49,00
2010	272	121	8 896	7 741	61,88	44,52	50,14	47,64
2011*	270*	65*	1 929*	1 654*	70,96*	50,70*	51,99*	50,78*

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

* Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2001

(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Polsko	Belgie	Rakousko	Maďarsko	Itálie
tuny	3 254	1 606	1 260	603	522	367	308
Kč/kg	48,19	42,64	46,13	41,52	52,92	46,48	45,89

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2002

(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Belgie	Polsko	Maďarsko	Francie
tuny	3 947	1 522	551	547	475	430	358
Kč/kg	50,30	44,52	52,04	48,84	44,90	47,71	51,03

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2003

(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Belgie	Polsko	Maďarsko	Francie
tuny	3 543	1 549	610	556	477	396	387
Kč/kg	54,90	44,48	56,74	54,07	47,31	51,87	55,73

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2004

(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Polsko	Rakousko	Belgie	Maďarsko	Francie
tuny	3 298	1 893	1 072	586	449	406	386
Kč/kg	52,06	39,82	46,62	57,65	48,16	49,42	56,35

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2005
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Polsko	Itálie
tuny	3 297	1 747	747	414	289	1 206	231
Kč/kg	48,33	43,73	52,49	51,85	43,11	43	51,82

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2006
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Polsko	Itálie
tuny	3 694	1 450	833	466	137	1 827	157
Kč/kg	47,06	43,74	51,08	49,63	44,06	43,08	50,48

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2007
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Polsko	Itálie
tuny	3 549	1 181	718	555	448	2 418	211
Kč/kg	48,78	46,81	52,47	50,27	46,62	45,34	53,01

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2008
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Polsko	Itálie
tuny	3.306,3	1.324	738	688	504	1.246	448
Kč/kg	49,80	51,85	52,86	50,46	47,31	47,13	51,51

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2009
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Polsko	Itálie
tuny	2906,3	1124,3	468,9	651,8	304,1	1260,3	203,0
Kč/kg	49,32	48,15	55,91	53,00	47,17	43,71	55,41

Pramen: Celní statistika

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2010
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Polsko	Itálie
tuny	2.757,5	1.011	568,2	557,3	182,2	2.390,3	88,4
Kč/kg	47,22	48,66	52,27	52,27	48,96	45,38	47,69

Vývoz kaprů živých z ČR dle zemí s nejvýznamnějším podílem v roce 2011*
(celní položka 030193)

Země	Německo	Slovensko	Rakousko	Francie	Maďarsko	Polsko	Itálie
tuny	691,9	141,3	182,3	216	92,3	305,1	0
Kč/kg	49,5	53,68	54,24	52,77	45	50,64	0

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011

Přehled vývozu vybraných druhů ryb v letech 2008 – 2011

Položka		Množství			
		rok 2008	rok 2009	rok 2010	rok 2011*
Kód	Název	tuny	tuny	tuny	
030191	Pstruzi živí	75,03	4	39,30,5	20,1
030192	Úhoři živí	-	-	-	-
030193	Kapři živí	8.557,6	7169,6	7.741,3	1.654,4
03019919	Ryby živé sladkovodní ostatní, ne kapr, pstruh, úhoř	1.216,8	1047,0	1.124,1	253,02
Mezisoučet		9.849,5	8,256	8.895,9	1.927,52
030211	Pstruzi čerství, chlazení, ne játra, jikry, mlíčí	0,042	0,799	1,008	1,74
030266	Úhoři čerství, chlazení, ne játra, jikry, mlíčí	0,023	0,084	0,103	0,047
03026911	Kapři chlazení	276,7	108,8	86,8	14,75
03026919	Ryby sladkovodní ostatní, čerstvé, chlazené, ne kapr, játra, jikry, mlíčí	8	-	-	-
Mezisoučet		284,9	109,7	87,91	16,537
030321	Pstruzi zmrazení, ne játra, jikry, mlíčí	-	213	243,7	88,7
03037600	Úhoři zmrazení	-	-	-	-
03037911	Kapři zmrazení	132,2	125,8	106,5	1,9
03037919	Ryby sladkovodní zmrazené, ne kapr	28,4	69,0	103,8	5,1
Mezisoučet		160,6	407,8	454	95,7
Celkem		10.295,00	8773,5	9.437,81	2.039,76

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: * Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011

Ryby čerstvé, chlazené – celní položka 0302 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho kapr	celkem	z toho kapr	celkem	cena kapra	celkem	cena kapra
2001	667,7	0,02	114,0	50,0	124,38	287,00	136,39	63,06
2002	728,2	-	134,8	62,4	121,35	-	122,82	66,87
2003	968,7	-	392,6	291,9	115,90	-	85,87	69,96
2004	1 000,1	0,02	331,3	255,2	121,88	139,00	79,98	66,37
2005	1 290,6	6,4	504	279,8	123,46	120,53	81,30	67,94
2006	1 360	13,3	268,4	235	136,46	104,62	68,39	58,15
2007	1 836	14	486	219,3	116,93	113,82	88,63	63,11
2008	2.857	15,6	547	276,7	97,79	118,02	83,31	62,41
2009	1992,7	9,7	268,2	108,8	100,39	123,87	95,05	61,91
2010	2.533,8	0,3	570,8	86,8	127,59	188,48	133,93	65,95
2011*	1.629,1	0,03	671,5	147	141,09	103,77	143,76	60,65

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: * Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Ryby zmrazené – celní položka 0303 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho kapr	celkem	z toho kapr	celkem	cena kapra	celkem	cena kapra
2001	9 068,5	-	410,1	57,7	33,86	-	58,88	80,36
2002	8 911,6	75,6	479,0	57,9	34,24	60,90	59,31	77,83
2003	8 620,7	73,3	406,1	118,0	31,21	49,48	61,62	83,76
2004	9 187,2	0,1	636,0	116,2	29,26	108,45	45,46	21,79
2005	9 783,1	0,002	691,6	66,05	33,16	40,00	63,63	85,62
2006	9 679,6	24,06	816,9	111,55	36,56	54,18	67,51	75,21
2007	9 587,1	23,9	766,4	118,26	29,24	66,55	69,70	80,40
2008	9 514,7	51,1	1 037,9	132,2	35,22	46,59	61,22	74,68
2009	10213,4	59,3	1321,7	125,8	30,08	47,91	47,78	78,99
2010	8.048,1	72,1	982,01	106,5	38,90	49,98	66,81	76,84
2011*	3.268,7	22,2	263,5	1,9	40,43	45,44	71,22	92,63

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: * Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Ryby opracované – filé a jiné maso rybí čerstvé, chlazené, mrazené – celní položka 0304 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho filé zmrazené	celkem	z toho filé zmrazené	celkem	za filé zmrazené	celkem	za filé zmrazené
2001	20 769,4	17 791,0	1 456,0	1 370,5	57,68	58,21	78,80	77,32
2002	19 184,6	16 022,4	1 475,5	1 427,7	50,83	50,83	71,08	69,62
2003	19 995,4	15 891,2	1 488,3	1 395,3	43,25	42,70	59,97	57,81
2004	23 566,2	14 021,8	1 801,5	1 395,1	37,30	42,91	56,27	56,94
2005	24 144,8	14 506,3	3 444,9	2 487,3	43,31	47,86	53,09	53,55
2006	25 148	14 938,3	5 000	3 690,6	44,91	50,64	51,02	51,48
2007	24 098	14 307,7	3 965,8	2 727,4	45,73	52,26	51,62	54,65
2008	27 653	18 984,8	4 469,6	3 622,2	46,40	51,14	58,81	57,14
2009	28653,6	21424,5	5835,1	5220,5	48,96	54,18	58,64	61,07
2010	27.091,7	20.978,2	6.878,4	6.587,3	47,98	53,80	58,56	59,13
2011*	9.812,7	7.705,2	2.480,9	2.237,3	52,23	56,53	64,01	66,1

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: * Pro rok 2011 údaje k této položce nejsou k dispozici ani do 31. 5. 2011.

Ryby sušené solené uzené, moučka rybí jedlá – celní položka 0305 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho uzená makrela	celkem	z toho uzená makrela	celkem	uzená makrela	celkem	uzená makrela
2001	354,7	37,6	33,1	3,0	137,32	77,18	93,85	84,86
2002	404,6	45,4	17,8	8,7	124,80	66,62	158,92	84,78
2003	568,6	50,6	51,8	36,5	102,99	63,17	104,23	84,31
2004	826,1	107,7	272,2	241,0	98,05	60,85	79,86	75,16
2005	1 964,8	155,8	441,9	384,1	70,25	81,21	71,32	65,93
2006	1 091,4	112,9	499	427,2	107,52	126,86	75,88	67,17
2007	1 460,0	75,04	585,4	476,4	97,84	96,47	82,61	69,77
2008	1 401,4	80,6	678	578	86,04	71,68	84,52	75,08
2009	1 321,4	116,5	559,3	460,7	81,09	70,09	86,39	79,99
2010	1 208,6	306	375,4	314,4	93,49	71,85	91,53	79,53
2011*	536	150,3	173,2	151,3	87,11	71,07	98,68	84,54

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: * Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Langusty, humři, krevety, krabi a raci – celní položka 0306 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho krevety	celkem	z toho krevety	celkem	krevety	celkem	krevety
2001	149,9	115,8	44,4	19,2	307,78	259,52	171,38	237,53
2002	142,6	108,3	24,3	14,6	282,72	240,12	238,19	316,29
2003	160,2	112,8	21,5	10,9	284,50	240,43	199,38	299,38
2004	185,8	118,6	8,8	7,0	244,93	231,50	344,69	347,70
2005	237,1	172,3	13,9	7,9	221,08	176,64	285,58	297,88
2006	267,6	198,0	16,9	13,1	226,34	184,43	333,97	307,7
2007	486,2	424,0	25,2	21,6	113,21	88,08	352,39	326,57
2008	502,0	403,0	18,3	13,6	152,32	113,74	384,88	256,19
2009	623,7	549,1	23,8	17,6	124,94	100,63	306,52	232,67
2010	552,6	487,2	30,01	26,5	159,66	137,15	298,28	261,52
2011*	254,8	231,5	15,66	12,2	149,63	125,6	304,44	256,24

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: * Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Měkkýši a jiní vodní bezobratlí – celní položka 0307 (tuny)

Roky	Dovoz		Vývoz		Prům. dovozní cena v Kč/kg		Prům. vývozní cena v Kč/kg	
	celkem	z toho sépie	celkem	z toho sépie	celkem	sépie	celkem	sépie
2001	288,7	39,1	246,0	2,6	144,57	123,57	172,01	361,62
2002	283,8	40,7	196,5	1,6	125,65	131,05	161,54	271,76
2003	382,6	88,6	197,3	3,2	121,79	118,69	162,36	171,19
2004	418,1	96,5	186,6	9,9	121,45	122,86	164,47	139,82
2005	466,8	171,3	227,0	18,1	97,73	100,08	140,59	122,86
2006	677,6	189,5	161,4	23,9	96,83	107,70	128,3	128,42
2007	949,4	195,8	236,9	22,9	64,34	61,70	128,59	140,71
2008	1 476,0	211,5	749	28,6	68,54	91,64	98,43	132,34
2009	1 469,6	136,7	576,3	23,3	58,81	91,74	11,77	139,44
2010	840,8	150,2	339,8	21,5	71,51	84,74	127,81	133,91
2011*	432,9	56,4	83,4	9,9	64,74	96,85	148,23	132,74

Pramen: Celní statistika.

Poznámka: * Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Dovoz ryb, koryšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých do ČR v roce 2006 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	697,9	47,6
		- z toho EU	697,9	47,6
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	1 359,5	185,5
		- z toho EU	590,4	91,8
0303	Ryby zmrazené	Celkem	9 649,7	352,7
		- z toho EU	6 355,6	209,8
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	25 148	1 129,4
		- z toho EU	9 500	426,4
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	1 091	117,3
		- z toho EU	1 048	101,8
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	267,6	60,5
		- z toho EU	131	28,4
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	677,6	65,6
		- z toho EU	444	43,8

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, koryšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých z ČR v roce 2006 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	9 934	493,8
		- z toho EU	9 837,8	490,7
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	268,4	18,3
		- z toho EU	195,8	13,7
0303	Ryby zmrazené	Celkem	816,9	55,1
		- z toho EU	816,9	55,1
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	5 000	255,1
		- z toho EU	4 962	253,8
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	499	37,8
		- z toho EU	499	37,8
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	16,9	5,6
		- z toho EU	16,9	5,6
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	161,4	20,7
		- z toho EU	161,4	20,7

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, koryšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých do ČR v roce 2007 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	451,1	31,5
		- z toho EU	451,1	31,5
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	1 835,8	214,6
		- z toho EU	667,5	104,7
0303	Ryby zmrazené	Celkem	9 587,1	280,3
		- z toho EU	6 695,8	214,2
0304	Ryby opracované, filé <i>Údaje nejsou u této položky k dispozici</i>	Celkem	24 098,1	1 102,1
		- z toho EU	8 083,3	335,8
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	1 460	142,8
		- z toho EU	1 417,8	133,5
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	486,2	55
		- z toho EU	163,4	35,9
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	949,4	61
		- z toho EU	724,2	52,9

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých z ČR v roce 2007 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	10 326,3	536,1
		- z toho EU	10 324,6	535,9
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	468	41,4
		- z toho EU	468	41,4
0303	Ryby zmrazené	Celkem	766,4	53,4
		- z toho EU	765,9	53,3
0304	Ryby opracované, filé <i>Údaje nejsou u této položky k dispozici</i>	Celkem	3 965,8	204,7
		- z toho EU	3 955,0	204,3
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	585,7	48,3
		- z toho EU	585,5	48,3
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	25,2	8,9
		- z toho EU	25,1	8,8
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	236,8	30,4
		- z toho EU	236,8	30,4

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých do ČR v roce 2008 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	427	27
		- z toho EU	427	27
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	2 857	279,4
		- z toho EU	2 856,2	279,1
0303	Ryby zmrazené	Celkem	9 514,7	335,1
		- z toho EU	8 501,6	267,9
0304	Ryby opracované, filé <i>Údaje nejsou u této položky k dispozici</i>	Celkem	27 653	1 283,09
		- z toho EU	7 189,5	341,9
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	1 401,4	120,5
		- z toho EU	1 398,4	119,7
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	502,4	76,5
		- z toho EU	235,5	49,5
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	1 467,3	100,5
		- z toho EU	749	73,7

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých z ČR v roce 2008 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	9 849,5	528,4
		- z toho EU	9 825,4	528
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	546,8	45,5
		- z toho EU	546,8	45,5
0303	Ryby zmrazené	Celkem	1 037,9	63,5
		- z toho EU	1 037,9	63,5
0304	Ryby opracované, filé <i>Údaje nejsou u této položky k dispozici</i>	Celkem	4 469,6	262,8
		- z toho EU	4 452,3	261,6
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	678,1	57,3
		- z toho EU	678,1	57,3
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	18,3	7
		- z toho EU	18,3	7
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	749	73,7
		- z toho EU	749	73,7

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých do ČR v roce 2009 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	226,9	17,2
		- z toho EU	226,9	17,2
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	1992,7	200,0
		- z toho EU	1992,7	200,0
0303	Ryby zmrazené	Celkem	10213,5	307,2
		- z toho EU	8946,2	252,0
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	28653,6	1402,8
		- z toho EU	16420,6	874,0
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	1321,4	107,1
		- z toho EU	1312,5	105,7
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	623,7	77,9
		- z toho EU	218,0	43,0
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	1469,6	86,4
		- z toho EU	1325,6	72,9

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, koryšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých z ČR v roce 2009 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	8256,1	426,9
		- z toho EU	8235,8	426,0
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	268,2	25,5
		- z toho EU	268,2	25,5
0303	Ryby zmrazené	Celkem	1321,7	63,1
		- z toho EU	1321,7	63,1
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	5835,1	342,1
		- z toho EU	5817,1	340,9
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	559,3	48,3
		- z toho EU	559,3	48,3
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	23,8	7,3
		- z toho EU	22,6	7,2
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	576,3	64,4
		- z toho EU	576,3	64,4

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, koryšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých do ČR v roce 2010 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	271,9	16,8
		- z toho EU	271,9	16,8
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	2.533,8	323,2
		- z toho EU	2.532,7	323,1
0303	Ryby zmrazené	Celkem	8.048,1	313,09
		- z toho EU	6.319,2	209,84
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	27.091,75	1.299,9
		- z toho EU	5.812,99	342,6
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	1.208,6	110,6
		- z toho EU	1.142,6	93,4
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	552,6	88,2
		- z toho EU	220,96	47,3
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	840,88	60,13
		- z toho EU	605,96	36,18

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých z ČR v roce 2010 dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	8.896	446
		- z toho EU	8.888	445
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	570,8	76,4
		- z toho EU	570,8	76,4
0303	Ryby zmrazené	Celkem	982,01	65,6
		- z toho EU	982,01	65,6
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	6.878,4	402,8
		- z toho EU	6.871,3	402,2
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	375,4	35,09
		- z toho EU	375,4	35,09
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	30,01	8,95
		- z toho EU	30,01	8,95
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	339,87	43,43
		- z toho EU	339,55	43,37

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Dovoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých do ČR v roce 2011* dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	269,7	19,1
		- z toho EU	269,7	19,1
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	1.629,1	229,8
		- z toho EU	1.628,6	229,7
0303	Ryby zmrazené	Celkem	3.268,6	132,1
		- z toho EU	2.711,01	98,5
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	9.812,69	512,5
		- z toho EU	2.586,31	147,6
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	536,01	46,69
		- z toho EU	497,09	36,44
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	254,8	38,13
		- z toho EU	84,82	18,45
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	432,92	28,03
		- z toho EU	349,96	18,64

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb. Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Vývoz ryb, korýšů, měkkýšů a ostatních bezobratlých z ČR v roce 2011* dle celních položek

CP	Název skupiny		Množství (t)	Hodnota (mil. Kč)
0301	Ryby živé*	Celkem	1 927,6	100,2
		- z toho EU	1 927,6	100,2
0302	Ryby čerstvé, chlazené	Celkem	671,5	96,5
		- z toho EU	671,5	96,5
0303	Ryby zmrazené	Celkem	263,5	18,7
		- z toho EU	263,5	18,7
0304	Ryby opracované, filé	Celkem	2 480,9	158,8
		- z toho EU	2 480,9	158,8
0305	Ryby sušené solené uzené, rybí moučka	Celkem	173,2	17,09
		- z toho EU	173,2	17,09
0306	Langusty, humři, krevety, krabi a raci	Celkem	15,66	4,76
		- z toho EU	15,66	4,76
0307	Měkkýši a jiní vodní bezobratlí	Celkem	83,49	12,37
		- z toho EU	83,49	12,37

Pramen: Celní statistika

Poznámka: *Jedná se o celní položku 0301, ze které jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb. Pro rok 2011 jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Zahraniční obchod s rybami, korýši, měkkýši a ostatními bezobratlí celkem (v tunách) celní položky: 0301 – 0307

Rok	Dovoz	Vývoz	Saldo
2001	31 632	12 256	-19 376
2002	30 121	11 985	-18 136
2003	31 180	11 973	-19 207
2004	35 617	13 048	-22 569
2005	38 746	14 784	-23 962
2006	38 892	16 697	-22 195
2007	38 868	16 375	-22 493
2008	44 282	15 347	-28 935
2009	44 502	16 841	-27 661
2010	40 548	18 073	-22 475
2011*	16 024	5 616	-10 408

Pramen: Celní statistika pro rok 2011, jsou uvedeny údaje do 31. 5. 2011.

Poznámka: U celní položky 0301 jsou vyjmuty údaje týkající se akvarijních ryb.

Do České republiky se doveze více ryb, než je vyvezeno. Dovoz ryb převyšuje vývoz a to více než dvojnásobně. Vysoká hodnota importu je způsobena především značným množstvím dovezených mořských ryb a produktů z nich vyrobených. Na druhé straně import ryb živých je mnohem nižší než vývoz této celní položky. Nejvíce zastoupený ve vývozu živých ryb je setrvale kapr.

ZPRACOVNÝ RYB

Spotřebu masa sladkovodních ryb je nutno pozitivně ovlivnit tím, že

- ryby či výrobky z ryb budou zákazníkům dostupné v době, kdy o ně projeví zájem (po celý rok na více místech)
- výrobky z ryb budou nabízeny v řetězcích současně s dalšími potravinami (konkurenceschopné, různě upravené s delší dobou udržitelnosti)
- bude na trhu balení o velikosti, které splní požadavky zákazníků
- opracováním ryb bude dosaženo snížení počtu kostí, popřípadě bude jejich výskyt zcela eliminován
- dojde ke zhodnocení částí ryb, které někteří zákazníci kulinářsky nevyužívají (při nákupu živých ryb)
- výrobky z ryb budou vysoce kvalitní se zaručenou hygienickou úrovní (efektivní metody zpracování suroviny)
- rozšířením pestrosti výrobků dojde k inspiraci zákazníků k netradičním úpravám rybích pokrmů

Přehled o úrovni a užití zpracovaných sladkovodních ryb v České republice v letech 2001 – 2010 (v tunách)

Rok	Množství ryb určených ke zpracování v živém stavu v tunách	Z toho užití (půlky, filety, steaky aj.)	
		ve vnitřním trhu	na vývoz
2001	2 097	1 725	372
2002	1 610	1 373	237
2003	1 800	1 309	491
2004	1 720	1 161	559
2005	2 170	1 314	856
2006	1 920	1 474	446
2007	1 904	1 414	490
2008	1 716	1 248	468
2009	1 595	1 183	412
2010	1 806	1 361	445

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

SITUACE V EVROPSKÉM CHOVU RYB

Přes všechno úsilí zlepšit pozici sladkovodní akvakultury v Evropě (mimo jiné zvýrazněním její úlohy v rámci reformy Společné rybářské politiky EU) se tento úkol nedaří naplňovat tak, aby vedl k jednoznačnému hmatatelnému výsledku. Dosvědčuje to i v květnu 2011 vydaná zpráva respektované Federace evropských producentů v akvakultuře (FEAP), jíž je Rybářské sdružení České republiky členem (*do zprávy nejsou zahrnuty údaje za Rumunsko, Bulharsko, Rusko a Ukrajinu, neboť nejsou k dispozici relevantní údaje*). Ukazuje se, že krize sladkovodní evropské akvakultury je zřejmě hlubší, než se předpokládalo. V pozadí problému stojí komplex vzájemně propojených příčin od zvyšujících se výrobních nákladů (rostoucích neadekvátně k farmářským cenám ryb) přes opatření environmentálního charakteru limitující vyšší a efektivnější využívání chovatelských kapacit, až po škody způsobované rybožravými predátory či dovozy ryb z třetích zemí, likvidující či minimálně omezující konkurenceschopnost evropské akvakultury.

Nicméně produkční objem evropské akvakultury jako celku (tedy sladkovodní a mořské dohromady) stále mírně roste (viz Tab. 1) a to především jako důsledek zvyšování produkce lososa (Norsko v období 2002 – 2010 zvýšilo produkci lososa na téměř dvojnásobek). Své předchozí tempo růstu naopak ztratily chované středomořské ryby (seabass a seabream/pražma/). Obecně platí, že ve špatné existenční situaci se nacházejí především evropské menší rybochovné farmy, jež se nestačí vyrovnávat s nárůstem produkčních nákladů a pracují téměř bez ziskové marže.

Tab. 1: Produkce chovaných ryb v Evropě (v tis. t)

	2002	2006	2008	2009	2010
Celkem	1 284,0	1 465,0	1 750,0	1 808,4	1 818,4
Z toho					
Pstruh	374,3	331,5	349,4	334,8	310,3
Kaprovité ryby	73,2	72,7	70,0	64,4	64,5
Úhoř	9,0	7,8	7,0	6,8	6,0
Jeseteři	0,06	2,2	2,4	1,6	1,3
Losos	671,7	763,3	970,2	1 067,8	1 125,4
Seabass	57,8	112,2	123,5	116,1	111,5
Cejn (pražma)	78,2	135,3	172,7	161,4	139,5

V některých zemích s tradičně vyspělým chovem pstruha došlo v posledních letech k poklesu produkce. Dokumentuje to Tab. 2, uvádějící sice u vybraných zemí produkční údaje za celý sektor akvakultury, v něm však dominuje právě chov pstruha. Zdatně si vede pouze Turecko, kde má chov pstruha určeného na export silnou národní subvenční podporu.

Tab. 2: Produkce chovaných ryb s dominancí pstruha ve vybraných evropských zemích (v tis. t)

	2002	2006	2008	2009	2010
Dánsko	39,8	37,8	36,9	29,0	36,7
Finsko	14,9	14,0	12,0	12,7	10,4
Francie	55,5	51,1	47,4	45,6	45,7
Německo	36,0	34,7	34,7	33,2	33,2
Itálie	60,7	61,7	63,1	64,1	63,8
Polsko	30,7	38,8	37,6	38,9	38,6
Španělsko	57,6	67,2	67,2	67,2	66,8
Turecko	62,5	107,1	115,6	102,7	97,2

Bližší pohled na evropskou produkci pstruha nabízí Tab. 3. Pstruh je zde členěn na dvě své základní kategorie – na tzv. pstruha porcového (také tabulového) bílého a pigmentovaného (barva svaloviny je upravena zkrmováním karotenů). Tabulka prezentuje výběr evropských zemí rozhodujících z pohledu chovu pstruha.

Tab. 3: Produkce pstruha ve vybraných evropských zemích (v tis. t)

	2002	2006	2008	2009	2010
Pstruh bílý					
Chorvatsko	0,9	0,8	0,8	2,0	2,2
Rakousko	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7
Dánsko	24,00	22,5	19,5	17,5	26,4
Francie	2,5	4,0	4,0	4,0	4,0
Německo	22,0	22,0	22,0	22,0	22,0
Itálie	17,5	22,0	21,0	16,0	16,0
Polsko	11,0	18,5	18,0	20,0	20,0
Španělsko	5,8	12,0	10,0	10,0	10,0
Pstruh pigmentovaný					
Velká Británie	12,2	10,7	9,7	9,7	8,7
Dánsko	7,0	6,5	6,5	1,0	1,0
Francie	30,0	21,0	21,0	21,0	21,0
Německo	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Itálie	22,8	17,0	17,9	24,5	24,0
Španělsko	23,2	12,0	10,0	10,0	10,0

Produkce kaprovitých ryb je ve statistice FEAP registrována jen v zemích střední Evropy. Vedle kapra obecného jsou pro úplnost uvedeny i býložravé ryby – amur a tolstolobik (Tab. 4). Některé údaje je ovšem nutno brát jen jako kvalifikované odhady, nikoliv jako oficiální statistický národní výkaz (například kapr v Německu či v Polsku), jiné (Francie) vykazují produkci kapra nikoliv k účelům humánního konzumu, ale většinou jako ryby pro vysazení do volných vod. Maďarsko pak obvykle do výsledné produkce započítává i objem odchovaného násadového materiálu

Tab. 4: Produkce chovaných kaprovitých ryb v Evropě (v tis. t)

	2002	2006	2008	2009	2010
Kapr					
Chorvatsko	2,0	1,9	2,2	1,5	1,5
Rakousko	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Česká republika	16,6	18,0	17,5	17,3	17,7
Francie	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Německo	10,5	10,5	10,5	9,0	9,0
Maďarsko	13,8	13,0	10,5	10,5	10,0
Belgie/Lucembursko	0,4	0,4	0,4		
Itálie	0,5				0,1
Polsko	18,0	18,0	17,0	17,0	16,0
Amur					
Česká republika	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5
Maďarsko	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6
Polsko	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tolstolobik					
Chorvatsko	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4
Česká republika	0,7	0,4	0,6	0,6	0,6
Maďarsko	2,4	2,5	2,5	0,6	0,6
Polsko		0,6	0,6	0,6	0,6

V závěru pak v Tab. 5 lze vysledovat vývoj úrovně zprůměrovaných evropských farmářských cen chovaných ryb – kaprovitých a pstruha

Tab. 5: Zprůměrované evropské farmářské ceny chovaných kaprovitých ryb a pstruha (v EUR/kg)

	2002	2006	2008	2009	2010
Kapr	1,73	2,00	2,57	1,95	1,94
Amur	1,55	2,00	1,96	1,96	1,96
Tolstolobik	0,63	1,40	1,33	1,39	1,39
Pstruh bílý	2,07	2,23	2,17	2,20	2,34
Pstruh pigmentovaný	2,02	2,28	2,35	2,31	2,46

I těchto pár statistických údajů naznačuje, že evropská sladkovodní akvakultura prochází složitým obdobím a nic zatím nepomáhá podpora, kterou akvakultura v posledních letech dostává od evropských unijních orgánů nejen ve formě prohlášení a nejrůznějších deklarací, ale i finančních prostředků z Evropského rybářského fondu. Zdá se, že proces restaurace sektoru bude obtížnější, než se ještě před časem předpokládalo.

Pramen: Rybářské sdružení České republiky

SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ADRES

Evropská komise <http://europa.eu.int/index-en.htm>

Evropský parlament <http://www.europarl.eu.int/>

Rada EU <http://ue.eu.int/>

Ministerstvo zemědělství <http://www.eagri.cz/>

Ministerstvo vnitra <http://www.mvcr.cz/>

Ministerstvo financí <http://www.mfcr.cz/>

Ministerstvo životního prostředí <http://www.env.cz>

Český statistický úřad <http://www.czso.cz/>

Rybářské sdružení České republiky <http://rybsdr.fish-net.cz/>

<http://www.cz-ryby.cz>

Český rybářský svaz <http://www.rybsvaz.cz/>

Moravský rybářský svaz <http://www.mrsbrno.cz/>

